

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntö LVM2220/03/2010**Liikenne- ja viestintäministeriön asetus taajuusmaksuista ja Viestintäviraston radiohallinnollisista suoritteista perittävistä muista maksuista**

Digita Oy kiittää Liikenne- ja viestintäministeriötä tilaisuudesta antaa lausunto asetusluonnoksesta.

Maksujen perusteena olevan asetuksen tulee Digitan näkemyksen mukaan olla sellainen, että sen perusteella voidaan tehdä yksikäsitteinen laskelma maksun suuruudesta. Digita katsoo kuitenkin, että nyt lausuntokierroksella oleva asetusluonnos ei anna taajuusmaksun määrittämiseen riittäviä tietoja. Digitan mielestä asetuksen muuttaminen tässä lausunnossa kuvatulla tavalla on tärkeää myös sääntelyn selkeyden ja ymmärrettävyyden vaatimuksen kannalta.

Digita pitää hyvänä ratkaisuna TV- ja matkaviestinverkkojen taajuusmaksuille määrättyä siirtymäkauden pidennystä. Lausuntopyynnön muistiossa todetaan, että Viestintäviraston taajuusmaksujen pitäisi lisäksi korottaa vuonna 2012 tai viimeistään vuonna 2013. Asetusluonnoksen mukaisesti TV-verkkojen taajuusmaksuja korotettaisiin erittäin huomattavasti vuosina 2011-2016. Digitan näkemyksen mukaan taajuusmaksuja ei tulisi siirtymäaikana enää korottaa lisää, jotta televisiotoimialalla olisi mahdollisuus sopeutua korotukseen siirtymäkauden aikana.

Taajuusmaksun määräytyminen rakennetun verkon peittoalueen mukaan

Television ja FM-radion taajuusmaksu määräytyy nykyisin voimassa olevan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (950/2008) mukaan kunkin lähettimen lupaehtoihin kirjattujen parametrien mukaan. Matkaviestinverkoille käytäntö on kuitenkin tästä poikkeava, osalle matkaviestinverkkoja ei ole vaadittu lähetin- tai tukiasemakohtaisia radiolupia. Tästä seuraa nykyiseen taajuusmaksukäytäntöön se merkittävä ero, että matkaviestinverkoista maksetaan verkkokohtaisia taajuusmaksuja ja joukkoviestintäverkkojen taajuusmaksut määräytyvät lähetinkohtaisesti. Nyt lausuntokierroksella oleva asetusluonnos ei ota selke-

ästi kantaa tähän laskennan perusteeseen. Digitan näkemyksen mukaan television ja radion taajuusmaksujen tulisi jatkossakin määräytyä rakennetun verkon peittoalueen perusteella.

Taajuusmaksun laskentakaavan arvot

Asetusluonnoksessa on annettu taajuusmaksun määräytymiseen laskentakaava:

Bo x K1 x Kasuk x S x 1295,50 EUR, jossa

Bo = (B x Kj) / Bref

Kaavojen kertoimista muutamien määrittely on kuitenkin jätetty puutteelliseksi:

B, käytettäväksi osoitetun taajuusmäärän tai radioverkolle tai –järjestelmälle varatun taajuusmäärän lukuarvot on asetusluonnoksessa FM-radiolähettimien osalta määritetty puutteellisesti.

Asetusluonnoksessa televisioverkoille on esitetty taajuusmäärää B laskettavaksi taajuusaluekohtaisesti. Digita esittää, että taajuusmäärä laskettaisiin seuraavasti: kaikkien toimiluvanvaraiseen televisio toimintaan määrättyjen taajuusalueiden yhteenlaskettu taajuusmäärä jaettuna kaikilla käytettävissä olevien valtakunnallisten kanavanippujen määrällä.

Digitaalinen televisio toiminta varaa valtioneuvoston taajuussuunnitelmassa määrättyjen taajuusalueiden taajuudet, 320 MHz UHF-taajuusalueella ja 56 MHz VHF-taajuusalueella. Televisioverkkojen kanavanipun varaama taajuusmäärä olisi siten 376 MHz jaettuna kaikkien valtakunnallisten kanavanippujen lukumäärällä, joka on tällä hetkellä kahdeksan. Tämä kohtelisi VHF- ja UHF taajuusalueiden televisio toimintaa tasapuolisemmin kuin asetusluonnoksessa on ehdotettu. Valtakunnallisten televisioverkkojen kanavanipun käyttöön on kuitenkin osoitettu valtakunnallisesti 8 MHz:n taajuusmäärä UHF-alueella ja 7 MHz:n taajuusmäärä VHF-alueella. Eron kompensoimiseksi esitämme, että VHF-alueella taajuusmäärä televisioverkolle jaetaan suhdeluvulla 8/7. Taajuusmäärä UHF-kanavanipulle olisi 47 MHz ja VHF-kanavanipulle 41.1 MHz.

Digitan esittämä malli kohtelisi UHF- ja VHF-taajuusalueella toimivia televisioverkkoja tasapuolisesti.

Kj, käyttöoikeuskerroin saa asetusluonnoksen liitteessä vaihtoehtoisia arvoja 1, 2 tai 5. Käyttöoikeus on kuitenkin määritetty asetusluonnoksen liitteessä sanallisesti sellaisella tavalla, että sen perusteella ei voi yksiselitteisesti määritellä TV- ja FM-radiolähettimien kerroinarvoja. Taajuusmaksutyöryhmän loppuraportissa TV-verkoille esitettiin käyttöoikeuskertoimen arvoa 2.

Kasuk, väestöpeittokerroin:

Asetusluonnoksen väestöpeittokertoimen määritelmä asetusluonnoksen 4:2 § kolmannessa kohdassa on käyttöoikeusalueen osalta epäselvä, koska Kasuk- arvon laskennassa käyttöoikeusalueena voidaan pitää radiolähettimen, radioverkon, radiojärjestelmän tai radioaseman käyttöoikeusalue. Lisäksi on epäselvää, mitä käyttöoikeusalueella tarkoitetaan joukkoviestintäverkon tapauksessa.

Väestöpeittokertoimen laskentaan tarvitaan etenemismalli, peittoaluekriteeri ja väestötietoaineisto. Mitään näistä ei ole yksiselitteisesti määritelty asetuksessa, ja ne kaikki vaikuttavat oleellisesti väestöpeiton laskentaan tapauksissa, joissa lähettimet eivät peitä koko maan väestöä.

Taajuusaluekertoimen K1 arvojen määrytyminen

Asetusluonnoksen liitteessä on määritelty taajuusaluekertoimelle **K1** arvot:

Ote asetusluonnoksen liitteestä:

Taajuusalue K1

0 – 28 MHz 0,2

28,001 – 87,5 MHz 0,9

87,501 – 108 MHz 1,5

108,001 – 146 MHz 1,7

146,001 – 174 MHz 1,9

174,001 – 380 MHz 2,0

380,001 – 470 MHz 2,0

470,001 – 862 MHz 2,0

862,001 – 960 MHz 1,4

960,001 - 2200 MHz 1,0

2200,001 – 3100 MHz 0,6

3100,001 – 5000 MHz 0,4

5000,001 - 10700 MHz 0,3

10700,001 – 19700MHz0,25

19700,001 – 39500MHz0,2

39500,001 - 55000 MHz 0,1

Yli 55000 MHz 0,03

Taajuusmaksutyöryhmän loppuraportissa (1.3.2010) todetaan, että TV- ja matkaviestin-käytössä olevat taajuudet ovat tekniseltä ja liiketaloudelliselta käyttöarvoltaan lähellä toisiaan. Tämän valossa asetusluonnoksen liitteessä olevat kertoimen K1 arvot ja taajuusaluejaot näyttävät tästä periaatteesta poikkeavin perustein valituilta. Erityisesti välittömästi TV-käytössä olevan 470-862 MHz:n taajuusalueen viereisen 862-960 MHz alueen muusta UHF-alueesta poikkeavan kertoimen 1.4 käyttöön on vaikea nähdä perusteita. Digita ehdottaa samaa kerrointa koko UHF-alueelle. Digita ei myöskään näe perusteita sille, että kertoimet ovat kautta koko broadcast-alueen taulukon korkeimmat. Digita esittää kertoimen K1 arvojen uudelleentarkastelua.

Tehostaako uusi taajuusmaksumalli taajuuksien käyttöä?

Taajuusmaksutyöryhmän työn tärkein tavoite oli selvittää mahdollisia oikeudenmukaisia ja kannustavia taajuusmaksumalleja. Työryhmän tehtävä oli selvittää ehdotus taajuusmaksumalliksi, joka kohtelisi nykyistä tasapuolisemmin eri käyttäjäryhmiä ja kannustaisi tehokkaampaan taajuuksien käyttöön. Asetusluonnos ei kuitenkaan sisällä mitään mekanismeja tai tietoa siitä, miten maksujen määräytymisperusteita tarkastellaan taajuuskäytön mahdollisesti muuttuessa. Digitan mielestä tämän määrittely on välttämätöntä, koska taajuuksien käyttöä voidaan tehostaa, mutta joukkoviestinverkkojen osalta tämä edellyttää kuitenkin lähes aina naapurimaiden kanssa käytäviä neuvotteluita.

VHF-II –taajuusalueella on parhaillaan menossa FM-radioiden toimilupakierros, jonka valmistelun yhteydessä on toteutettu merkittävä ja laaja taajuuksien käytön tehostamiseen liittyvä suunnittelu. VHF-III –taajuuksilla on saavutettu merkittäviä koordinoititulosia, jonka seurauksena liikenne- ja viestintäministeriö on avaamassa uuden verkkotoimiluvan myöntämiseen tähtäävän hakumenettelyn kolmannelle tämän taajuusalueen kanavanipulle.

Lopuksi

Digita muistuttaa, että nyt valmisteilla oleva taajuusmaksuasetus puuttuu oleellisella tavalla maanpäällisen televisiojakelun kilpailukykyyn. Maanpäällinen televisio on Suomen kaltaisessa maassa ja varsinkin haja-asutusalueilla merkittävin ja monissa tapauksissa vielä pitkään ainoa varsinainen television jakelutie. AntenniTV:n toimintaedellytyksiin liittyviä päätöksiä tehtäessä olisikin käsiteltävä huomattavasti laajemmin eri jakeluteiden keskinäistä kilpailukykyä televisiosisältöjen jakelussa. Esimerkiksi kaapelitelevisioverkoilla ei ole kannettavanaan taajuusmaksuja eikä peittoaluevelvoitteita, mikä parantaa näiden verkkojen kilpailukykyä huomattavasti maanpäälliseen televisiojakeluun verrattuna.

Digita katsoo edellä esitettyihin perusteisiin viitaten, että asetusluonnos ei anna riittäviä tietoja taajuusmaksujen määrittämiseen. Lisäksi, asetuksesta puuttuu mekanismit, joilla kannustetaan taajuuksien käytön tehostamiseen. Pyydämme tämän vuoksi, että asetusta täsmennetään, ja täsmennetty asetus lähetettäisiin vielä uudestaan lausuntokierrokselle, jotta alan toimijoilla olisi mahdollisuus ottaa kantaa myös luonnoksesta puuttuviin seikkoihin.

Helsingissä 16.11.2010

DIGITA OY

Kari Risberg
Vice President